

Usporedne (paralelne) reakcije

$$v = -\frac{dc_A}{dt} = \frac{dc_B}{dt} = k_1 \cdot c_A$$

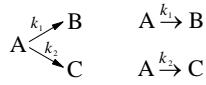
$$v = -\frac{dc_A}{dt} = \frac{dc_C}{dt} = k_2 \cdot c_A$$

Ako su obje reakcije prvog reda.

$$v = -\frac{dc_A}{dt} = k_1 \cdot c_A + k_2 \cdot c_A = (k_1 + k_2) \cdot c_A \quad k = k_1 + k_2$$

$$\text{Kinetička kontrola reakcije: } \frac{c_{B,\infty}}{c_{C,\infty}} = \frac{k_1}{k_2}$$

Usporedne (paralelne) reakcije

$$c_{A,t} = c_{A,0} \cdot e^{-(k_1+k_2)t}$$

$$c_{B,t} = \frac{k_1 \cdot c_{A,0}}{k_1 + k_2} \cdot (1 - e^{-(k_1+k_2)t})$$

$$c_{C,t} = \frac{k_2 \cdot c_{A,0}}{k_1 + k_2} \cdot (1 - e^{-(k_1+k_2)t})$$

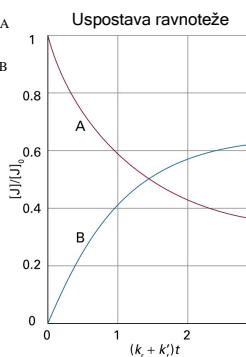
Povratne (reverzibilne) reakcije

Ako su obje reakcije prvog reda:

$$v = -\frac{dc_A}{dt} = k_r \cdot c_A - k_r' \cdot c_B$$

$$K = \frac{c_{B,\infty}}{c_{A,\infty}} = \frac{k_r}{k_r'}$$

Povratne (reverzibilne) reakcije

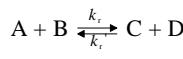

$$v = -\frac{dc_A}{dt} = k_r \cdot c_A - k_r' \cdot c_B$$

$$c_{A,t} = \frac{k_r \cdot e^{-(k_r+k_r')t} + k_r'}{k_r + k_r'} \cdot c_{A,0}$$

$$c_{B,t} = \frac{k_r' \cdot c_{A,0}}{k_r + k_r'} \cdot [1 - e^{-(k_r+k_r')t}]$$

Povratne (reverzibilne) reakcije

$$v_r = -\frac{dc_A}{dt} = -\frac{dc_B}{dt} = k_r \cdot c_A \cdot c_B$$

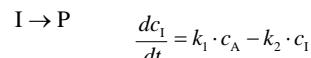
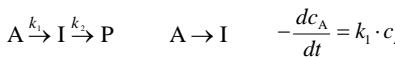
$$v_r' = \frac{dc_C}{dt} = \frac{dc_D}{dt} = k_r' \cdot c_C \cdot c_D$$

$$v = k_r \cdot c_A \cdot c_B - k_r' \cdot c_C \cdot c_D$$

U ravnoteži je:

$$K = \frac{c_C \cdot c_D}{c_A \cdot c_B} = \frac{k_r}{k_r'}$$

Uzastopne (konsekutivne) reakcije

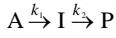

$$c_{A,t} = c_{A,0} \cdot e^{-k_1 t}$$

$$c_{I,t} = c_{A,0} \cdot \frac{k_1}{k_2 - k_1} \cdot (e^{-k_1 t} - e^{-k_2 t})$$

$$c_{P,t} = c_{A,0} \cdot \left[1 + \frac{k_1 \cdot e^{-k_2 t} - k_2 \cdot e^{-k_1 t}}{k_2 - k_1} \right]$$

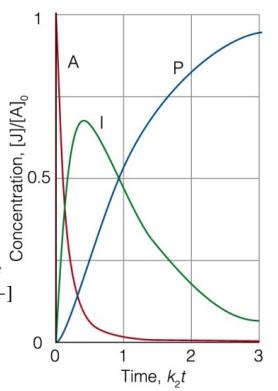
Uzastopne (konsekutivne) reakcije

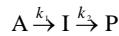
$$c_{A,t} = c_{A,0} \cdot e^{-k_1 t}$$

$$c_{I,t} = c_{A,0} \cdot \frac{k_1}{k_2 - k_1} \cdot (e^{-k_1 t} - e^{-k_2 t})$$

$$c_{P,t} = c_{A,0} \cdot \left[1 + \frac{k_1 \cdot e^{-k_2 t} - k_2 \cdot e^{-k_1 t}}{k_2 - k_1} \right]$$

Ustaljeno stanje

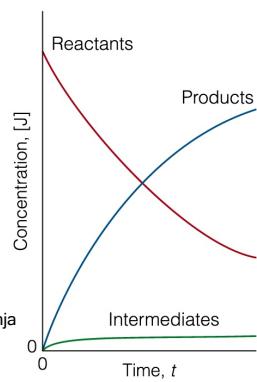

Ako je $k_2 \gg k_1$

Koncentracija intermedijera I je neko vrijeme mala i približno konstantna.

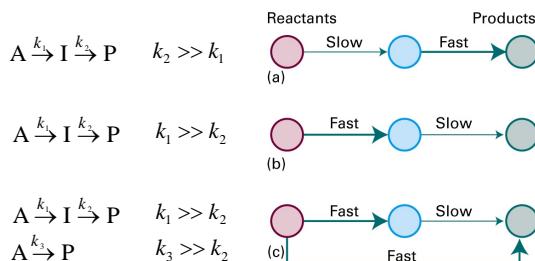
$$\frac{dc_I}{dt} \approx 0$$

Ustaljeno stanje je ograničenog trajanja za razliku od ravnoteže.

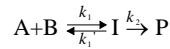

Korak koji određuje brzinu reakcije

Najsporija elementarna reakcija koja kontrolira ukupnu brzinu reakcije.

Reakcije iz predravnoteže

Ako je uspostava ravnoteže brža u odnosu na stvaranje produkta:

$$\frac{dc_P}{dt} = K \cdot k_2 \cdot c_A \cdot c_B = \frac{k_1 \cdot k_2}{k_1'} \cdot c_A \cdot c_B$$

Arrheniusova jednadžba

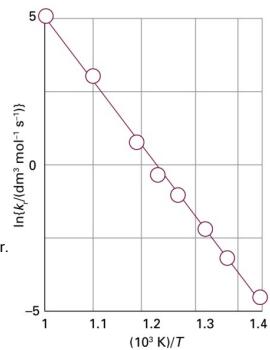
Opisuje izmjerenu (empirijsku) ovisnost konstante brzine o temperaturi.

$$\ln k = \ln A - \frac{E_a}{R} \cdot \frac{1}{T}$$

$$k = A \cdot e^{-\frac{E_a}{RT}}$$

A - predeksponencijalni (frekvencijski) faktor.

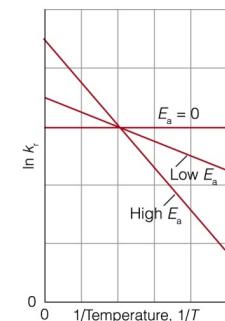
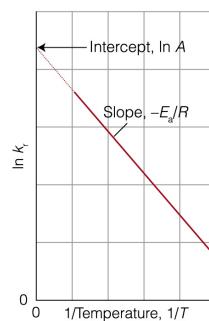
E_a - energija aktivacije.

Arrheniusova jednadžba

$$k = A \cdot e^{-\frac{E_a}{RT}}$$

$$\ln k = \ln A - \frac{E_a}{R} \cdot \frac{1}{T}$$

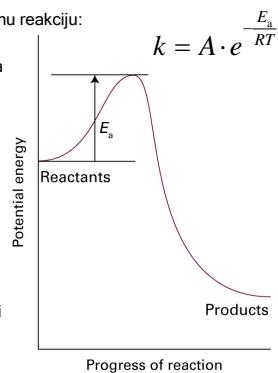
Interpretacija Arrheniusove jednadžbe

Potencijalna energija za egzotermnu reakciju:

Reakcijska koordinata je povezana s geometrijom reaktanata i produkata (duljine veza i kutevi između atoma).

Aktivirani kompleks se sastoji od reaktanata i ima potencijalnu energiju blizu najvećeg iznosa.

Prijelazno stanje je struktura koja ima najveću potencijalnu energiju i iz koje slijede produkti reakcije.

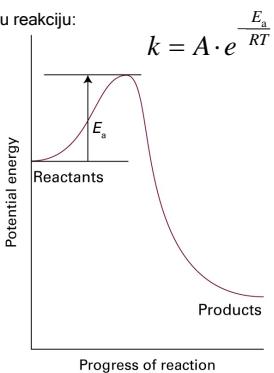

Interpretacija Arrheniusove jednadžbe

Potencijalna energija za egzotermnu reakciju:

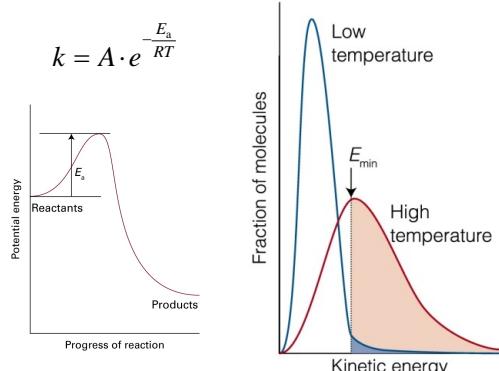
Energija aktivacije (aktivacijska energija) je najmanja kinetička energija koju trebaju imati reaktanti da bi moglo nastati prijelazno stanje odnosno produkti.

Predeksponečijalni faktor se može povezati s brojem sudara molekula reaktanata u jedinici vremena.

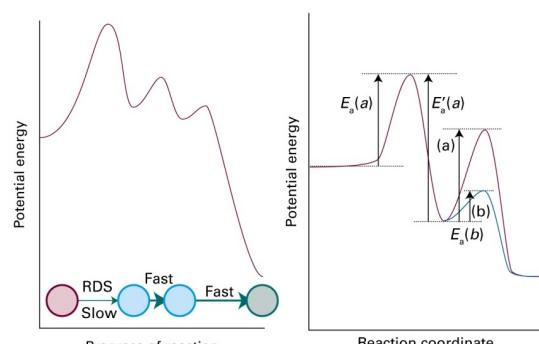

Interpretacija Arrheniusove jednadžbe

$$k = A \cdot e^{-\frac{E_a}{RT}}$$

Interpretacija Arrheniusove jednadžbe

Relaksacijske metode

Reakcijskom sustavu u ravnoteži naglo ($1\mu\text{s}$) se promjeni temperatura ili tlak te se potom prati brzina uspostave nove ravnoteže.

$$C_t = C_0 \cdot e^{-t(k_r + k_{r'})}$$

$$\frac{1}{\tau} = k_r + k_{r'}$$

